

Hudobná kompozícia

Charakteristika zamerania

Hudobná kompozícia na základnej umeleckej škole je študijným zameraním, kde si žiaci na vlastnej tvorivej praxi osvojujú základné pravidlá výstavby hudobného diela, prácu s hudobným materiálom a rozvíjajú vrodené či získané hudobné schopnosti, estetické cítenie a emocionálnu inteligenciu. Pomocou rôznych typov analýz, či už vlastnej alebo cudzej hudobnej tvorby, nadobúdajú schopnosť hlbšieho chápania špecifického sveta hudby a jeho komunikačných zákonitostí. Zároveň sa rozširuje schopnosť žiakov poznať, ale najmä vnímať rozdielne typy hudby, rôzne žánre, ale aj hudbu odlišných štýlových období či estetických prístupov. Hudobná kompozícia je jednou z foriem, kde na základe sebapoznania a rozvíjania vlastnej kreativity a komunikačných zručností dochádza k celkovému rozvoju osobnosti, ako aj k formovaniu základov pre vlastné umelecké ambície a sebaujadrenie. Je to študijné zameranie vysoko individuálne, pri ktorom je obzvlášť nutné rešpektovať individuálne schopnosti a záujmy žiaka. Toto základné hudobné vzdelanie by malo podnietiť žiaka k ďalšiemu štúdiu, poznávaniu vlastnej tvorivej cesty, prípadne k profesionalizácii jeho tvorby. Študijné zameranie hudobná kompozícia pozostáva z predmetov hudobná teória (výrazové prostriedky, ich vzťahy), sluchová analýza a improvizácia, náuka o nástrojoch (základy inštrumentácie), voľná kompozícia (prekompozícia, kreatívne činnosti, spoločné projekty) hra na klavíri a ostatných nástrojoch.

Ciele zamerania

- poznávať hudobno-vyjadrovacie prostriedky a ich aplikáciu v praxi iných hudobných skladateľov a ich rôznorodé používanie vo vlastnej tvorbe,
- analyzovať hudobný materiál, jeho psychologické pôsobenie, výstavbu hudobných celkov,
- osvojiť si odlišné spôsoby hudobného zápisu,
- poznávať špecifiká rôznych hudobných nástrojov, ich zvukových možností a odlišných spôsobov hry,
- rozlišovať hudobné žánre, štýlové obdobia a jednotlivé kompozičné techniky,
- osvojiť si nové komunikačné zručnosti a schopnosť hlbšie pochopiť príčiny vzniku a umeleckého pôsobenia hudobného diela, jeho spoločenský kontext a kultúrny prínos.

Profil absolventa

Po absolvovaní I. stupňa základného štúdia žiak získa teoretické aj praktické poznatky, od tvorby motívov až po ich spájanie do viet a do jednoduchých viacdielnych skladieb. Jeho absolvent vie využívať jednoduché techniky kontrapunktu a viesť dvojhlas, má základy tonálneho cítenia a ovláda používanie základných funkcií tonálne funkčnej harmónie, vie napísať melódiu s jednoduchým sprievodom alebo malú viacdielnu skladbu, ovláda základy kontrapunktu, vie využívať imitácie, je schopný napísať skladbu pre rozdielne nástroje, pozná viaceré hudobné štýly a vie sa v nich orientovať a má vybudované základy kultúrno-spoločenského povedomia.

Po absolvovaní druhého stupňa základného štúdia žiak vie sám tvorivo pristupovať k spracovaniu vlastného, aj cudzieho hudobného materiálu. Ovláda základy tonálne funkčnej harmónie,

vie napísať skladbu s väčším nástrojovým obsadením. Pozná niektoré kontrapunktické formy (kánón, ciaccona, passacaglia, fugato, fúga). Je schopný napísať skladbu pre rozdielne nástrojové skupiny. Má širší pohľad na rôzne hudobné a kompozičné štýly, hlbšie rozumie historicko-spoločenskému kontextu a vývoju jednotlivých estetických prístupov minulosti.